

In bello verò non sufficit homo justus unus tot armatis cupiditatibus : nec potest quisquam eodem tempore & bonum Virum & bonum Ducem agere. Senec. IV. de Benefic. C. 38.

CAUSA EF-
FICIENS.

Th. 13. Cum deliberatione autem hæc fortitudo exercenda est. Multum enim interest, utrum perturbatione aliqua animi, quæ plerumque brevis est & ad tempus : An consultò, & cogitatò fiat. Cic. L. I. Off. Ideoque

— — — impensius æquum est
Consultare atque omnes metuentem expendere casus.

Virg. L. XII. Æn.

Hinc Ciceroni II. de Inv. dicitur Considerata periculorum susceptio & laborum perperatio.

FINIS du-
plex.

Privatæ ut
nunc.

Alter publicæ.

Th. 14. Existit autem vel propter salutem publicam vel privatam. Principio generi animantium omni est à natura tributum, ut se, vitam corpusque tueatur, declinetque ea quæ nocitura videntur. Cic. L. I. Off. Sed & Reipublicæ suæ negotia curare, laude dignissimum est. Plin. Ep. L. VII. 15. Cari sunt parentes, cari liberi, propinqui, familiares : sed omnes omnium caritates patria una complexa est. Cic. cit. l. Hinc etiam, ex Plin. testimonio Ep. L. IV. 23. & Romanæ Reipublicæ sanctione primæ vitæ tempora & mediæ patriæ, extrema demum nobis impertire debemus. Ubi ad morem Romanorum respicit, qui majorem annis sexaginta otio reddebant.

Causæ appa-
renter bonæ.

Præcipua
Gloria

Rejecta ut
primaria

Admissa ut
secundaria
causa.

Th. 16. Ubi hæc duæ causæ minus rectè se habent, aliæque ex animi perturbatione in earum locum succedunt, fortitudo togata non minus ac bellica in spurias degenerat fortitudines. Et licet ex pro diversitate affectuum, à quibus reguntur, variæ esse possint ; Nulla tamen causarum communior est & potentior quam gloria, quod vix invenitur, qui laboribus susceptis periculisque aditis non quasi mercedem rerum gestarum desideret gloriam. Cic. L. I. Off. Nam quotocumque eadem honestatis cura secreto quæ palam ? Multi famam, conscientiam pauci verentur. Plin. Ep. L. III. 20. Cavenda tamen est gloriæ cupiditas. Eripit enim libertatem (uti Reipublica, ita animo agentis) pro qua magnanimis Viris omnis debet esse contentio. Cic. L. I. Off.

Th. 17. Comitari tamen hæc, aliæque causæ fortitudinem possunt. Acerrimus enim stimulus est laudibus incitari. Plin. Ep. L. V. 17. Quam hunc senserit in procurandis Reipublicæ negotiis Cicero, ipse